

В името на спорта и... на системата

На 2 ноември почитателите на българското документално кино имаха възможност да видят филма „В името на спорта“ и да се срещнат с режисьора му Адела Пеева. Вечерта бе посветена на 25-ата годишнина от демократичните промени в България, а излъчването на лентата бе организирано от Българския културен институт в Прага.

Документалният филм е създаден през 1983 г. и е иззет малко преди да бъде окончателно завършен, „просто иззет и забранен, нямаше такъв филм“, разказа пред публиката режисьорът му Адела Пеева. Тогава тя успява да скрие в дома си едно нелегално копие, не знаейки каква ще бъде съдбата на конфискуваната лента, забранена в продължение на 6 години, чак до 1989 г.

Тези изключително емоционални мигове си припомни Адела Пеева веднага след прожекцията на филма пред гостите на Българския културен институт: „През 1989, малко преди демократичните промени, изискаха филма от фестивала за късометражно кино „Интерфилм“ в Западен Берлин. Един колега, който следваше там, го беше гледал, вероятно го е споменал и от Фестивала го поискаха. Понеже не беше сигурно, че от България ще го изпратят, той взе касета с филма от мен (която аз имах нелегално направена) и я пренесе в Западен Берлин. По късно стана ясно, че и от ДО „Българска кинематография“ все пак са го изпратили.

За мене това беше невероятно събитие – след 6 години филмът щеше да бъде показан и то в Западен Берлин! Имах чувството, че сънувам. И какво става: влизаме в залата, показва се първият кадър и някой извиква: „Спрете прожекцията! Запалете лампите!“. Помислих, че от Посолството е дошло нареждане да спрат филма и тук. Започнаха да се провикват: „Излизайте всички на улицата. Нещо става!“ Излязохме навън и... да, Берлинската стена падна! Така присъствах на най-голямото събитие на ХХ век – сякаш моят филм „събори“ стената. Спомням си, че единственото, което тогава ми мина през ума, беше: „Не можа ли това да стане 30 минути по-късно, че да ми покажат филма“

Филмът „В името на спорта“ раз-

Адела Пеева

Адела Пеева е най-известният български режисьор на документални филми, член на Европейската филмова академия. До 1990 г., като режисьор в студиото за документални филми „Време“ реализира над 50 филма, а в студио „Бояна“ – игралният филм „Съседката“. От този период са забранени два нейни филма: „В името на спорта“ и „Майки“. След 1991 г. създава собствена продуцентска къща „Адела медиа“. Филмите „Чия е тази песен“ и „Развод по албански“ са единствените български филми, удостоени с Номинация от Европейската филмова академия за най-добър европейски филм. През 2011 г. Адела Пеева получава наградата „Златен век“ от Министерството на културата за изключителния ѝ принос към българското кино.

крива пазените в тайна нечовешки методи за подготовка на елитните ни спортисти, които имат за цел на всяка цена да докажат спортното превъзходство на социалистическата система. Както стана ясно от разговора с режисьора, първоначално тя не е предполагала на какво ще попадне, целта ѝ е била да представи образа на спорта в тежката атлетика, която по това време жъне успехи на международни състезания, носи за страната ни златни медали, а нашите момчета са посреща-

ни от хората като национални герои. Истината се оказва обаче шокираща и нелицеприятна – спортистите са само „месо, жива плът“, която се захвърля, когато вече не изпълнява предназначението си. Златните медалисти на Иван Абаджиев плащат нечовешка цена за успехите си – повечето със здравето си, а някои, като талантливия щангист Белослав Манолов, и с живота си.

Повече от час продължи срещата на пражката публика с режисьора Адела Пеева, която търпеливо отговори на всички въпроси, касаещи не само този филм, но и други известни нейни творби. ♦

Když neuzvedneš 90 kilo, vůbec tě nepustím na Mistrovství světa.

Mě zajímá jen profesionální přístup!